

**УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ У УЖИЦУ**

31000 Ужице, Трг Светог Саве 36
Е-пошта: fakultet@pfu.kg.ac.rs; www.pfu.kg.ac.rs

**ПРОГРАМ РАЗВОЈА
НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ ПОДМЛАТКА
(2020-2025)**

Ужице, фебруар 2020

На основи члана 162, став 3, тачка 11 и 12. Статута Педагошког факултета у Ужицу Универзитета у Крагујевцу, Наставно.научно веће Педагошког факултета у Ужицу, на седници одржаној 13.02.2020., донело је

ПРОГРАМ РАЗВОЈА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ ПОДМЛАТКА

1. Уводне напомене

2.

Педагошки факултет у Ужицу реализује научноистраживачки рад у областима и дисциплинама које се изучавају у оквиру студијских програма. Циљ научноистраживачког рада је усмерен на проширивање научних сазнања и развијање и унапређивање научноистраживачке делатности наставника, сарадника и студената. Научноистраживачки рад се изводи према Годишњем програму рада Факултета и Програму научноистраживачког рада Факултета у петогодишњем трајању. Полазишта за израду ових програма је:

Закон о науци и страживањима („Службени гласник РС”, бр.49/2019);

Закон о научноистраживачкој делатности („Службени гласник РС”, бр.110/2005, 50/2006-испр.,112/2015 и 49/2019);

Закон о иновационој делатности („Сл. гласник РС”, бр. 110/05, 18/10 и 55/13);

Платформа за отворену науку (2018). Београд: Министарство просвете, науке и технолошког развоја;

Платформа за отворену науку Универзитета у Крагујевцу (2018). Крагујевац: Универзитет у Крагујевцу

Правилник о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма („Сл. гласник РС”, бр. 13/2019);

Стратегија за обезбеђивање квалитета на Универзитету у Крагујевцу (2014). Крагујевац: Универзитет у Крагујевцу

Стратегија за обезбеђивање квалитета Педагошког факултета у Ужицу (2019). Ужице: Педагошки факултет у Ужицу

Кодекс о академском интегритету и професионалној етици Универзитета у Крагујевцу (2016). Крагујевац: Универзитет у Крагујевцу.

Научноистраживачки рад Педагошког факултета у Ужицу реализује активности кроз радне обавезе наставника и сарадника на Факултету, ангажовањем на научноистраживачким пројектима и другим активностима којима се промовише и развија наука.

Области научноистраживачке делатности Педагошког факултета су оне које су у основи деловања Факултета, односно за које је Факултет матичан и усмерен на образовање учитеља, васпитача и спортских тренера на струковним, основним и мастер академским студијама и докторским студијама. Стални развој и унапређивање научноистраживачког рада наставника, сарадника и студената је условљено потребама и захтевима за подстицање исврности и релевантности актуелних научних истраживања. Такође потреба за сталним иновирањем и повезивањем науке и струке као и актуализација и промоција научних достигнућа и резултата условљава континуирани научни развој и везу образовања, науке и професионалног рада, односно струке.

Педагошки факултет посебну пажњу посвећује научноистраживачком подмлатку кроз различите врсте подршке и подстицаја. Присутна је стална професионално-стручна и материјална подршка младим сарадницима Факултета и докторандима за учешће на међународним и домаћим научним скуповима, научним пројектима и другим активностима које доприносе развоју научноистраживачког рада. Факултет подстиче и оспособљава студенте основних академских и мастер студија за бављење научноистраживачким радом и развија компетенције за укључивање у пројекте и за мобилност у оквиру европског простора између универзитета. Сарадња и размена са другим универзитетима и факултетима у земљи и иностранству је добра могућност за размену и промоцију науке и научних резултата. Педагошки факултет остварује и стално проширује сарадњу са другим високошколским установама у земљи и иностранству и закључује уговоре о сарадњи који омогућавају заједнички рад и конкретне активности наставника и сарадника у области научноистраживачког рада.

1. Смернице за обезбеђивање развоја научноистраживачког подмлатка

1.1. Принципи добре научне праксе

Основа за развој научноистраживачког подмлатка је познавање принципа добре научне праксе. Стога је задатак Факултета да младе истраживаче упозна и уведе у то, јер су резултати научноистраживачког рада директно повезаним тим принципима, те се млади истраживачи у свом раду морају придржавати њих. То су следећи принципи:

- истраживање треба да се спроводи у складу са најновијим достигнућима, што подразумева познавање и праћење адекватне научне и стручне литературе и примену релевантне методологије;
- коришћена методологија и резултати презентују се на начин који обезбеђује њихову релевантност и научну верификацију;
- критичност и егзактност у свим фазама научноистраживачког рада, од израде научноистраживачког пројекта и постављања хипотеза до публиковања резултата истраживања;
- резултати научних сазнања објављују се у научним публикацијама и посредством других видова научне комуникације. Објављивање резултата је део научног процеса за који су подједнако одговорни сви аутори.
- повезивање научних организација и појединаца у европску академску мрежу.

1.2. Формирање истраживачких група (тимова)

Истраживачки рад подразумева учешће више истраживача/научника који на различите начине, кроз тимски рад и сарадњу доприносе дефинисању циљева истраживања, реализацији, обради резултата квантитативним и квалитативним приступом, анализи и интерпретацији резултата и промовисању и презентовању у широј научној и стручној јавности. Тимски рад у оквиру научноистраживачке делатности подразумева одређена правила којих се млади истраживачи морају придржавати. Та правила су следећа:

- истраживачке тимове чини одређен број учесника, од којих свако има јасно дефинисане улоге и задатке;

- чланови истраживачког тима имају обавезу да поштују принципе добре научне праксе и да у сарадњи са другим колегама и руководиоцем групе ради на реализацији циљева истраживања и финализације научног рада;
- руководиоци научних тимова су, по правилу, наставници и научни радници виших научних звања који својим знањем и искуством доприносе високом квалитету научноистраживачког рада и широј дисеминацији научних резултата. Руководилац тима усмерава правце истраживања и њихову реализацију. он координира и одговоран је за рад учесника тима, обезбеђује услове за реализацију истраживачких активности као и образовање млађих сарадника и заступа тим пред вишим организационим структурама;
- руководилац истраживачког тима има задатак да подстиче и обезбеђује стваралачку атмосферу, колегијалну сарадњу и околности за креативну и конструктивну академску дискусију и да отворено и толерантно решава могуће конфликте унутар или изван истраживачког тима;
- обавеза руководиоца тима је да прати учешће младих истраживача у конкретном пројекту, подстиче их, даје им неопходне инструкције, савете и брине о њиховом усавршавању у области научноистраживачког рада. Руководилац тима обавештава Наставно-научно веће о квалитету ангажовања и рада младих истраживача у оквиру пројекта;
- руководилац истраживачког тима има обавезу да обезбеди завршну фазу процеса истраживања која подразумева транспарентност и објављивање резултата истраживања тима и/или појединих сарадника.

2. Мере за развој научноистраживачког подмлатка

Под појмом научноистраживачки подмладак, у најширем смислу, подразумевају се студенти основних академских и мастер студија који показују изузетан успех као и интересовање и склоности за истраживачки рад, студенти докторских академских студија, сарадници, асистенти приправници и асистенти.

Програм развоја научноистраживачког подмлатка Педагошког факултета усмерен је у неколико праваца:

- обезбеђивање одређеног броја младих кадрова који су мотивисани и опредељени за научноистраживачки рад;
- стварање и развој услова за несметану и квалитетну реализацију научноистраживачких активности у којима ће равноправно и подмладак бити укључен;
- обезбеђивање континуиране професионалне и материјалне подршке младима истраживачима;
- континуирана евалуација рада и резултата научноистраживачког рада младих истраживача и дефинисање мера за унапређивање.

2.1. Програм развоја научноистраживачког подмлатка

Студенти који похађају основне академске и мастер академске студије имају могућност да буду укључени у научноистраживачке и развојне пројекте који се реализују на Факултету. Циљ је да се студенти заинтересују и мотивишу за научни рад и у зависности од њихових интересовања и могућности укључе у истраживања.

Континуирана селекција квалитетног научноистраживачког подмлатка у току студија кроз праћење студената у оквиру редовне наставе и њихов успех у различитим активностима на Факултету и ван њега (професионална пракса студената, самостални истраживачки радови и сл.). Праћење студената кроз менторски рад у току израде завршних дипломских и мастер радова. Подршка од стране Факултета и наставника научноистраживачком раду студената за ангажовање на научним и стручним скуповима, у оквиру промоције и популаризације науке, у припреми радова за објављивање у публикацијама Факултета. Организација и промоција популарних научних предавања истакнутих научника и стручњака са домаћих и иностраних универзитета. Популаризација и учешће студената у пројектној мобилности и размени.

Научноистраживачки подмладак Факултета чине сарадници у настави, асистенти, студенти докторских академских студија и асистенти доктори наука. Њихово усавршавање и подршка обухвата више активности. Факултет подржава наставак образовања и стицање академских и научних назива (мастер, доктор наука). Такође се подразумева материјална подршка научноистраживачком раду сарадника на ангажовању

на стручним скуповима, учешће у делу школарине и набавка литературе. Подршка се планира и остварује у припреми њихових радова за објављивање у различитим научним и стручним публикацијама, као и укључивање у научноистраживачки рад на Факултету.

2.2. Развој научноистраживачког подмлатка у оквиру редовног система образовања и научноистраживачког рада на Факултету

У оквиру редовних активности Факултета следеће су усмерене на образовање научног подмлатка:

- *селекција студената током основних и мастер академских студија*. За ове активности су задужени наставници кроз адекватно праћење и комуникацију са студентима кроз рад консултације, саветовање, упућивање на ваннаставне активности и саветовање код даљег академског образовања;
- *менторство на докторским студијама*. Допринос оспособљавању студената за самостална и оригинална научна истраживања која дају допринос првенствено развоју науке, али и струке. Подстицање и продубљивање теоријских и методолошких знањастудената како би компетентно приступали критичкој евалуацији научних истраживања и методолошки конструктивно приступали истраживањима;
- укључивање студената мастер и докторских студија у рад на пројектима Факултета.

2.3. Подстицање научноистраживачког подмлатка за посебне облике усавршавања

Развој научноистраживачког подмлатка подразумева континуирано усавршавање кроз различите облике: међународна размена студената и младих истраживача и самостално приказивање резултата и објављивање радова.

Циљ Педагошког факултета је повећа обим међународне размене студената и младих истраживача кроз различите видове сарадње са високошколским институцијама у иностранству. Факултет ће настојати да конципира билатералне пројекте са међународним високошколским установама са којима има сарадњу, кроз научне посете и боравак младих истраживача у научноистраживачким установама у иностранству.

3. Обезбеђивање квалитета научноистраживачког рада

Квалите научноистраживачког рада подразумева и квалите рада са научноистраживачким подмлатком. Стално праћење и евалуација њиховог рада доприноси објективној процени и планирању даљих корака. Оцена постигнућа и доприноса научноистраживачком раду вршиће се једном годишње кроз квантификацију научноистраживачких резултата као део Годишњег извештаја о раду факултета. Квантификација ће бити усмерена на број објављених радова на годишњем нивоу, учешће на домаћим и међународним скуповима и публикување презентованих радова, као и категоризација радова према Правилнику о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача („Сл. гласник РС”, бр 24/2016 и 21/2017).

Праћење и вредновање реализације овог програма обавља Комисија за обезбеђење квалитета Факултета.

**Председник Наставно-научног већа
Педагошког факултета**

проф. др Снежана Маринковић, декан